

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

18.01.2017 № 03-86

Голові Верховної Ради України

На № _____ від _____

Парубію А.В.

Щодо результатів державного
зовнішнього фінансового контролю

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата за результатами розгляду матеріалів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво пускового комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів, інформує.

Міністерством екології та природних ресурсів як головним розпорядником бюджетних коштів і Державним агентством з управління зоною відчуження як розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня **впродовж 2014-2015 років і I півріччя 2016 року** на виконання вищезазначених робіт у межах Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами (далі – Загальнодержавна програма) **використано 144,0 млн грн, або 92,1 відс. від спрямованого обсягу** (КПКВК 2408090 – 156,4 млн гривень). При цьому 82 відсотки обсягу коштів використано лише за одним напрямом – оплата праці з нарахуваннями (за оцінкою Державного агентства з управління зоною відчуження, в останні роки рівень бюджетного фінансування заходів Загальнодержавної програми становив до **15 відсотків**).

Як наслідок, через відсутність капітальних видатків державного бюджету ризики невиконання окремих заходів Загальнодержавної програми (кінцевий термін реалізації – 31.12.2017) є високими.

На будівництво об'єктів I черги проекту комплексу виробництв "Вектор" у 2014–2015 роках і I півріччі 2016 року використано лише 0,5 млн грн (з початку будівництва – 205 млн гривень). При цьому готовність двох сховищ (ТРВ-1 і ТРВ-2) та окремих об'єктів інфраструктури, спорудження яких фактично розпочато у 1998 році, становить від 75 до 95 відсотків.

Таким чином, у зв'язку з відсутністю додаткових потужностей для зберігання радіоактивних відходів неядерного циклу окремі сховища спеціалізованих підприємств, які забезпечують збір і тимчасове зберігання на закріплених за ними територіях радіоактивних відходів неядерного циклу, заповнені, що посилює ризики виникнення надзвичайних ситуацій.

На сьогодні лише на стадії проектування сховище для проміжного

зберігання високоактивних радіоактивних відходів, що повертатимуться з Російської Федерації після переробки відпрацьованого ядерного палива українських атомних електростанцій. При цьому **введення в експлуатацію та експлуатація цього сховища Загальнодержавною програмою передбачалася в період 2013-2017 років**. Крім того, зростають ризики неприйняття з 01.01.2018 відходів на зберігання, у зв'язку з чим, за оцінкою Національної атомної енергогенеруючої компанії "Енергоатом", додаткові витрати, пов'язані, зокрема, зі сплатою штрафних санкцій, у 2018 році становитимуть близько **20** млн дол. США.

Недостатніми є й заходи з вилучення радіоактивних відходів зі сховищ спеціалізованих підприємств та їх подальшого перевезення і Perezахоронення в існуючих централізованих сховищах комплексу "Вектор". Зокрема, станом на 01.11.2016 із сховищ Харківського спеціалізованого підприємства вилучено **1,1** відс. наявних радіоактивних відходів, а Київського, Дніпропетровського та Харківського – **0,1** відс. наявних у них джерел іонізуючого випромінювання.

Через недостатнє фінансування з державного бюджету заходів з переоснащення спеціалізованих підприємств з поводження з радіоактивними відходами, які було збудовано ще у 60-х роках минулого століття, також є ризик негативного впливу іонізуючого випромінювання на населення та навколишнє середовище.

Враховуючи викладене та зважаючи на необхідність вжиття дієвих заходів, спрямованих насамперед на законодавче і нормативно-правове врегулювання діяльності у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, на будівництво пускового комплексу "Вектор" і експлуатації його об'єктів, Рахункова палата вважає за доцільне запропонувати розглянути це питання на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і рекомендувати Кабінету Міністрів України опрацювати питання:

- створення цілісної системи поводження з радіоактивними відходами, спрямованої на досягнення безпечного поводження (включаючи захоронення) з радіоактивними відходами всіх типів і категорій, які були накопичені в попередні періоди та утворюватимуться в майбутньому;

- визначення сталих джерел фінансування заходів щодо поводження з радіоактивними відходами, зокрема залучення Державного фонду поводження з радіоактивними відходами, формування якого може здійснюватись за рахунок екологічного податку та інших надходжень, не заборонених чинним законодавством;

- визначення подальших завдань і заходів, які реалізовуватимуться у сфері поводження з радіоактивними відходами після 2017 року, їх пріоритетності, термінів виконання, обсягів фінансування з урахуванням реалій державного бюджету та можливостей залучення міжнародної технічної допомоги.

З повагою

Т. в. п. Голови

О.С. Яременко